

VAKMYNDATÓL

– Hetta við, at man skal verja almenningin, tað er nakað øgiligt tvætl, tí øll ganga runt við eini smartfon í dag. Um tú gongur fullur runt í býnum eitt kvøld, so kanst tú vænta at síggja tað á Facebook eina løtu aftaná. Tað sigur Jógvan Páll Lassen, advokatur, ið metir at vakmyndatól í býarlívinum ikki gera seg inn á privatlívið hjá borgarum

HALLUR AV RANA

Síðani yvirgangsálopini í New York 11. september 2001 er vakmyndatól og hert eftirlit vorðin ein al-samt størri partur av lívinum hjá flestu evropearum. Serliga Bretland verður mangan brúkt sum ein ræðumynd, har mett verður at eitt vakmyndatól er fyri hvørji ellivu persónar í landinum.

Fyri flestu fólk er talan um eina tvístøðu, ið George Orwell lýsti væl í skaldsøguni 1984, ið var um eitt samfelag har borgarar vóru undir áhaldandi eftirliti.

– Valið hjá mannaættini er millum at velja millum frælsi ella lukku, og fyri meginpartin er lukkan betri, skrivur George Orwell í klassisku skaldsøguni.

Mótstøðufólk til vakmyndatól vísa vanliga til, at tað almenna fær ov lætta atgongd til ov nógvar privatar upplýsingar hjá einum borgarum, ið ikki longu kunnu ferðast frítt runt í egnum landi, meðan hin síðan vísir á, at tað er neyðugt at uppgæva nakað av frælsinum, um tað merkir at samfelagið sum heild verður tryggari.

Eisini í Føroyum hevur verið kjakast um evnið, har tað serliga hevur verið ført fram, at tað er neyðugt við kykmyndatólum í miðbýnum, so løggreglan hevur betri tól at arbeiða við í harðskapsmálum.

Vakmyndatól allastaðni

Ein teirra, ið eftirlýsir fleiri vakmyndatól, er Jógvan Páll Lassen, advokatur, ið hevur drúgvur royndir frá rættarskipanini, har hann hevur umboðað báðar síðir í harðskapsmálum. Í hansara hugaheimi er eingin ivi um, at vakmyndatól eru við til at gera føroyska samfelagið tryggari.

– Tað átti at verði sett vakmyndatól upp allastaðni í miðbýnum. Tað hevði hjálpt munandi, tí tað hevði virka avkriminaliserandi og vit høvdu fingið prógvini lýst munandi betri í rættinum.

Royndi advokaturin vísir á, at vakmyndatól høvdu kunnu givið

Advokatur

– Fólk eru ávirkaði, og onkur kanska øgiliga fullur, og tá gleppur í minninum. Oftani sært tú heldur ikki nakað fyrr enn ein maður liggur á vegnum, sigur Jógvan Páll Lassen

SAVNSMYNDIR: ÁLVUR HARALDSEN

eina greiða mynd um hvat er hent, tá fólk eru farin til hendurs í náttarlívinum.

– Trupulleikin er, at um onkur fer til hendurs í býnum, so kann tað vera tí onkur fullur persónur dettur á onkran annan, og hin tekur og knallar hann niður. Tá veit eingin, hví tað er hent, og eingin sá, hvat hendi fyrst, og hvat hendi aftaná. Vitnini síggja tað mitt í einum samanhangi, og sóu ikki hvussu tað byrjaði, sigur Jógvan Páll Lassen.

Tað hjálpir heldur ikki, at eitt av eyðkennunum við nógvum harðskapsmálum er, at partarnir í málinum eru ávirkaði av rúsdrekka.

– Fólk eru ávirkaði, og onkur kanska øgiliga fullur, og tá gleppur í minninum. Oftani sært tú heldur ikki nakað fyrr enn ein maður liggur á vegnum. Tað kann gott vera, at hann hevur sparkað hin við fullari kraft í nossini fyrst. Tað eru slík ting, ið vakmyndatól kunnu vísa okkum, sigur Jógvan Páll Lassen og leggur aftrat.

– Tað er oftani øgiliga lítið skil á teimum frágreiðingum, ið vit hoyra í einum rættarmáli viðvíkjandi harðskapi í býnum. So tá man stendur í rættinum, undrast man mangan yvir hvat veruliga er hent.

Tað átti at verði sett vakmyndatól upp allastaðni í miðbýnum. Tað hevði hjálpt munandi, tí tað hevði virka avkriminaliserandi og vit høvdu fingið prógvini lýst munandi betri í rættinum»

Jógvan Páll Lassen

Rætturin til privatlív er avmarkað

Mótstøðufólk av at seta vakmyndatól upp vísa mangan á, at slík tól ganga privatlívinum ov nær. Ført verður fram, at fólk mugu hava lov til at flyta seg í almenna rúminum, uttan at myndugleikar kunnu fylgja teimum hvørt fet á leiðini.

Slík sjónarmið rína tó ikki við hjá Jógvani Páll Lassen, ið metir at eingin kann fara í býn í dag og vænta, at tað ikki verður skjalfest av øðrum.

– Hvat hevur tú av privatlívi í dag. Um tú fert í býn í dag, so

kanst tú vænta, at onkur stendur og filmar teg. Hetta við, at man skal verja almenningin, tað er nakað øgiligt tvætl, tí øll ganga runt við eini smartfon í dag. Um tú gongur fullur runt í býnum eitt kvøld, so kanst tú vænta at síggja tað á Facebook eina løtu aftaná.

Jógvan Páll Lassen metir, at rætturin til privatlív einans fevnir um tað, ið tú gert í egna heimi, og ikki tað tú gert á almennum støðum.

– Tú ert vardur privat inni hjá tær sjálvum. Tað vil siga, at eingin kann koma inn í túnið hjá tær og taka myndir ella filma teg beint